

▶ **7. modulis**

**Ražojumu vispārējā drošuma
regula (RVDR)**

SAISTĪBU ATRUNA:

Šajā publikācijā izklāstītā informācija un viedokļi pieder autoram(-iem) un var neatspoguļot Eiropas Komisijas oficiālo viedokli. Eiropas Komisija negarantē šajā publikācijā iekļauto datu precizitāti. Ne Eiropas Komisija, ne jebkura persona, kas rīkojas Komisijas vārdā, nevar tikt saukta pie atbildības par šeit ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Šis dokuments nav juridiski saistošs, un tas nesatur oficiālu ES vai valsts tiesību aktu interpretāciju, un tajā nevar sniegt visaptverošas vai pilnīgas juridiskas konsultācijas. Tā mērķis nav aizstāt profesionālu juridisko konsultāciju par konkrētiem jautājumiem.

Lasītājiem arī jāņem vērā, ka ES un valstu tiesību akti tiek pastāvīgi atjaunināti: jebkura moduļu versija papīra formātā ir jāpārbauda, salīdzinot ar iespējamiem atjauninājumiem tīmekļa vietnē www.consumerlawready.eu.

2026. gada februāris

Table of contents

I. Ievads.....	6
II. Ievads RVDR.....	8
1. Kādēļ RVDR tika pieņemta?.....	8
2. Kas ir RVDR?.....	8
3. Uz ko attiecas RVDR?.....	8
III. Galvenie RVDR principi.....	9
1. Kas ir vispārējā drošuma prasība?.....	9
2. Kas ir riska novērtējuma pieeja?.....	9
3. Kā izsekojamība un pārredzamība veicina atbilstību?.....	9
IV. Ražojumu drošuma prasības.....	10
1. Kā jāveic riska novērtēšana?.....	10
2. Kā ņemt vērā neaizsargāto patērētāju intereses?.....	10
3. Kā ir ar jauniem riskiem, piemēram, MI un kibersdrošība?.....	11
4. Vai pieņēmums par drošumu nodrošina atbilstību?.....	12
5. Vai tas pats attiecas arī uz saskaņošanas tiesību aktiem?.....	12
6. Riska novērtēšana soli pa solim.....	13
V. Uzņēmēju pienākumi.....	13
1. Kādi ir ražotāju pienākumi?.....	13
2. Kādi ir pilnvaroto pārstāvju pienākumi?.....	14
3. Kādi ir importētāja pienākumi?.....	14
4. Kādi ir izplatītāju pienākumi?.....	16
VI. Izsekojamība un marķēšana.....	17
1. Kas ir unikālā ražojuma identifikācija?.....	17
2. Uzņēmēju kontaktinformācija.....	18

3. Kādas ir prasības dokumentācijas glabāšanai?.....	18
VII. Tirgus uzraudzība un prasību ievērošana.....	19
1. Kāda ir dalībvalstu iestāžu loma?.....	19
2. Kas ir “Safety Gate”?.....	20
3. Vai pastāv pienākums sadarboties ar dalībvalstu iestādēm?.....	21
VIII. Korektīvie pasākumi un ražojumu atsaukumi.....	21
1. Kad ražojuma atsaukšana ir nepieciešama?.....	21
2. Kādas darbības jāveic, ja ražojums rada risku?.....	21
IX. Tiešsaistes tirdzniecības vietas nodrošinātājs.....	23
X. Atbalsts un resursi.....	24
XI. Īss pārskats par izsekojamības prasībām.....	25
XII. Praktiskais piemērs: Ražojuma drošums praksē.....	26
1. pielikums – Atsaukšanas paziņojuma veidne, kuru izstrādāja Eiropas Komisija.....	29
2. pielikums – KontROLSaraksts ražojuma atsaukšanai.....	31
3. pielikums – Marķējuma paraugs.....	32

“Būdami mazs ražotājs, mēs par prioritāti izvirzījām preču drošumu un iepazīnāties ar Eiropas likumdošanas prasībām RVDR – uzticēšanās ir svarīgākais.”

Tirgotājs

“Kad es pārku preces, es sagaidu, ka tās būs drošas, neatkarīgi no tā, kur tās ir ražotas vai iegādātas. Man ir lielāka pārliecība, zinot, ka pastāv ES prasības, kas mūs aizsargā.”

Patērētājs

“Mēs pārdodam tūkstošiem dažādu preču no daudziem piegādātājiem. RVDR nodrošina skaidru ietvaru ražojumu drošuma kontrolei.”

Tirgotājs

I. Ievads

Cien. uzņēmēj,

Šī rokasgrāmata ir daļa no “Consumer Law Ready” projekta, un tā ir paredzēta mikrouzņēmumiem, kā arī mazajiem un vidējiem uzņēmumiem kā palīgs saskarsmē ar patērētājiem.

Projekts “Consumer Law Ready” Eiropas mēroga projekts, kuru vada EUROCHAMBRES (Eiropas Tirdzniecības un rūpniecības kameru asociācija) sadarbībā ar BEUC (Eiropas Patērētāju organizācija) un SME United (MVU balss Eiropā). To finansē Eiropas Savienība un atbalsta Eiropas Komisija. Projekta mērķis ir palīdzēt jums ES patērētāju aizsardzības tiesiskā regulējuma ievērošanā.

ES patērētāju aizsardzības tiesiskais regulējums sastāv no dažādiem tiesību aktiem, kurus Eiropas Savienība ir pieņēmusi pēdējo 25 gadu laikā un kurus katra ES dalībvalsts ir transponējusi attiecīgajos nacionālajos tiesību aktos. Projekta “Consumer Law Ready” mērķis ir izglītēt tirgotājus, jo sevišķi MVU, par patērētāju tiesībām un viņu likumā noteiktajiem pienākumiem. Konsorcijs izstrādāja jaunu moduli par Ražojumu vispārējā drošuma regulu¹ nolūkā nodrošināt uzņēmējiem vērtīgu informāciju par to tiesībām un pienākumiem attiecībā uz ražojumu drošumu.

Rokasgrāmata sastāv no septiņiem moduļiem. Katrs veltīts kādai tēmai ES patērētāju aizsardzības tiesiskajā regulējumā:

- 1. modulī ir runa par prasībām attiecībā uz pirms līguma noslēgšanas sniedzamo informāciju,
- 2. modulī aprakstītas patērētāju atteikuma tiesības attiecībā uz distances vai ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem,
- 3. modulī apkopoti tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kurus tirgotājiem ir jāievēro gadījumā, ja produkti neatbilst līguma noteikumiem,
- 4. modulī runa ir par negodīgu komercpraksi un negodīgiem līgumu noteikumiem,
- 5. modulī ir veltīta strīdu alternatīvas izšķiršanas (SAI) mehānismiem,
- 6. modulis satur informāciju par tiesībām un pienākumiem tiešsaistes tirgos,
- 7. modulis ir veltīts preču drošumam (2026).

Šī rokasgrāmata ir tikai viens no mācību materiāliem, kas izveidoti projekta “Consumer Law Ready” ietvaros. Projekta [mājaslapā](#) ir pieejami citi mācību materiāli, piemēram, videoklipi, spēles un tiešsaistes testi, ar kuru palīdzību varat iegūt sertifikātu. Jūs varat sazināties ar ekspertiem un citiem MVU pārstāvjiem, izmantojot forumu.

Septītais modulis vērš uzmanību vienam no svarīgākajiem nesenantiem ES patērētāju tiesību aktiem: Ražojumu vispārējā drošuma regulai (RVDR)², kura ir piemērojama kopš 2024. gada 13. decembra. Šī regula tieši ietekmē tādus uzņēmējus kā jūs. Neatkarīgi no tā vai jūs tirgojat tiešsaistē vai parastajā veikalā un vai jūsu preces ir jaunas vai atjaunotas - RVDR nosaka prasības nolūkā nodrošināt, lai viss, ko jūs piedāvājat saviem klientiem ir drošs.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija regula (ES) 2023/988 par ražojumu vispārēju drošumu, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2020/1828 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/95/EK un Padomes Direktīvu 87/357/EEK.

² Pilns teksts ir pieejams šeit: [Regula - 2023/988 - LV - EUR-Lex](#)

RVDR atspoguļo strauji mainīgā tirgus reālījas. Viedajām tehnoloģijām, digitālajiem produktiem un pārrobežu e-komercijai kļūstot arvien populārākiem, riski ražojumu drošumam ir kļuvuši sarežģītāki, un RVDR ir ES atbilde tam. Tā paredz striktākas prasības visiem uzņēmējiem tajā skaitā tiešsaistes tirdzniecības vietām. Tās ietver iekšējā riska novērtējuma veikšanu, tehniskās dokumentācijas atjaunināšanu, savlaicīgu ziņošanu par negadījumiem, un produktu atsaukšanas un brīdinājumu publicēšanas procedūru uzlabošanu. RVDR arī piešķir patērētājiem vairāk tiesību, ja atklājas problēmas ar drošumu.

Tomēr RVDR ir ne tikai prasība nodrošināt atbilstību, bet tā ir arī iespēja. Integrējot drošuma prasības savā komercpraksē jūs samazināt riskus, izvairāties no dārgām kļūdām un stiprināt patērētāju uzticēšanos. Mūsdienu tirgus konkurences apstākļos uz drošumu vērsta pieeja ir ne tikai atbildīga, bet ir arī gudra uzņēmējdarbības stratēģija.

Lai labāk izprastu tiesību aktu noteikumus, mēs aicinām jūs iepazīties ar [Eiropas Komisijas oficiālām vadlīnijām par RVDR](#), kuras ir pieejamas visās ES valodās.

Mēs aicinām Jūs ieskatīties šajā modulī, iepazīties ar RVDR, un noskaidrot, kā tā attiecas uz jūsu uzņēmējdarbību. Mēs ceram, ka ar šīs rokasgrāmatas palīdzību jūs varēsiet ar pārliecību darboties mainīgajā ražojumu drošuma jomā un pārvērst likumdošanas prasības praktiskajās priekšrocībās.

Projekta *Consumer Law Ready* komanda

II. Ievads RVDR

1. Kādēļ RVDR tika pieņemta?

Viens no galvenajiem RVDR pieņemšanas iemesliem bija jaunu tehnoloģiju rašanās un tiešsaistes tirdzniecības pieaugums. Regula ir atbilde arvien pieaugošai ražojumu digitalizācijai un steidzīgai nepieciešamībai atjaunināt tiesību aktu noteikumus. RVDR pamatmērķis ir nodrošināt, ka iekšējā tirgū patērētājiem tiek pārdoti tikai droši ražojumi, neatkarīgi no to izcelsmes un no tā vai tie tiek tirgoti tiešsaistē vai bezsaistē. RVDR kalpo kā drošības tīkls ražojumiem, kurus neregulē speciālie ES saskaņošanas tiesību akti. Piedevām regula vērsta uz augsta patērētāju aizsardzības līmeņa nodrošināšanu un iekšējā tirgus darbības uzlabošanu.

2. Kas ir RVDR?

RVDR iezīmē būtiski ražojumu drošuma tiesību aktu pārskatīšanu pēc vairāk nekā divām desmitgadēm. Tā stājas spēkā 2023. gada 12. jūnijā un tiek piemērota patēriņa ražojumiem (B2C) kopš 2024. gada 13. decembra. Tā atceļ un aizvieto veco Vispārēja ražojumu drošuma direktīvu.

3. Uz ko attiecas RVDR?

Vispārīgi RVDR attiecas uz B2C ražojumiem, kurus pārdod ES, neatkarīgi no to izcelsmes vai pārdošanas kanāla. RVDR kalpo kā "**drošības tīkls patērētājiem**".

Tas nozīmē, ka tas risina ražojumu drošuma aspektus un riskus, kurus neregulē **citi konkrēti ES tiesību akti**. Mērķis ir novērst nepilnības un papildināt esošos vai turpmākos nozares specifiskos ES tiesību aktus, tādējādi nodrošinot plašu horizontālu likumdošanas ietvaru patērētājiem paredzēto ražojumu drošumam. Tas palīdz izvairīties no pārklāšanās, vienlaikus garantējot skaidru tiesisku regulējumu. Būtībā RVDR attiecas uz jautājumiem, kurus konkrētāki ES ražojumu drošuma tiesību akti var neaptvert, tādējādi nodrošinot augstu patērētāju aizsardzības līmeni.

Piemērs: Tiešsaistes tirgotājs no Spānijas piedāvā Ķīnā ražotu viedo gaisa atsvaidzinātāju. Prece savienojas ar Wi-Fi un to var pārvaldīt ar mobilas lietotnes palīdzību. Ņemot vērā to, ka tā ir zemsprieguma prece, kura nesūta datus ārējai pasaulei, tad uz to neattiecas nekādi speciālie ES saskaņošanas tiesību akti. Tomēr precei atklājas problēma ar drošumu: programmatūras atjauninājums izraisīja preces pārkaršanu noteiktajos gadījumos, kas rada ugunsgrēka risku.

Lai arī prasības šim gaisa atsvaidzinātājam nav noteiktas spēkā esošajos ES saskaņošanas tiesību aktos, tas tomēr rada nopietnu risku patērētājiem, kas ir nepilnība, kuras novēršanai ir paredzēta RVDR. Regulas plašais tvērums, risku novērtēšanā balstīta pieeja, izsekojamības prasības un digitālie tiesību īstenošanas rīki nodrošina, ka neviens ražojums nav izlaists.

Runājot konkrēti, RVDR piemēro patērētājiem paredzētiem ražojumiem. Tā attiecas uz jebkuru preci, neatkarīgi no tā, vai tā ir saistīta ar citu preci, kas tiek piegādāta vai nodota lietošanā, neatkarīgi no tā, vai tā tiek pārdota, izsniegta bez maksas vai piegādāta kā pakalpojuma sastāvdaļa. Ražojums ir jebkurš priekšmets, kas ir vai nav savstarpēji savienots ar citiem priekšmetiem un ko piegādā vai dara pieejamu par atlīdzību vai bez tās, arī saistībā ar pakalpojuma sniegšanu, un kas ir paredzēts patērētājiem vai ko, visticamāk, saprātīgi paredzamos apstākļos izmantos patērētāji, pat ja tas nav paredzēts patērētājiem. Regula skaidri regulē jaunus, lietotus,

remontētus vai atjaunotus ražojumus. Pastāv noteikti izņēmumi ražojumiem, attiecībā uz kuriem patērētājs nevar pamatoti sagaidīt, ka tie atbilst jaunākajiem drošuma standartiem, piemēram, kolekcionējami priekšmeti ar vēsturisku nozīmi.

RVDR regulēto ražojumu piemēri: jauna sadzīves tehnika, kuru pārdod veikalā; lietots velosipēds, kuru tirgo tiešsaistē; atjaunots viedtālrunis, kuru pārdod mazumtirgotājs; vai arī bezmaksas USB atmiņa, kuru izsniedz klientiem. **RVDR nepiemēro:**

- cilvēkiem paredzētām zālēm vai veterinārām zālēm;
- pārtikai un dzīvnieku barībai;
- dzīvnieku augiem un dzīvniekiem, ģenētiski modificētiem organismiem un ģenētiski modificētiem mikroorganismiem, kuru izmantošana ir ierobežota, kā arī augu un dzīvnieku produktiem, kas tieši saistīti ar to turpmāku pavairošanu;
- dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem;
- augu aizsardzības līdzekļiem;
- iekārtām, ar kurām vai kurās patērētāji pārvietojas, ja pakalpojuma sniedzējs šīs iekārtas tieši ekspluatē saistībā ar patērētājiem sniegtu transporta pakalpojumu un ja patērētāji tās paši neekspluatē;
- atsevišķiem gaisa kuģiem, kuru ekspluatācija rada zemu aviācijas drošības apdraudējumu;
- senlietām t.i. ir ražojumi, piemēram, kolekciju priekšmeti vai mākslas darbi, kuru gadījumā patērētāji nevar pamatoti sagaidīt, ka tie atbilst mūsdienu drošuma standartiem;
- ražojumiem, kuri pirms lietošanas ir jāremontē vai jāatjauno, ja minētos ražojumus laiž vai dara pieejamus tirgū un tie ir skaidri marķēti kā tādi.

Vispārējā drošuma prasība ir fundamentāls RVDR princips. Tā nosaka, ka **uzņēmēji laiž vai dara pieejamus tirgū tikai drošus ražojumus**. RVDR un šīs prasības galvenais mērķis ir nodrošināt visu patērētājiem paredzētu ražojumu drošumu ES tirgū. Vispārējā drošuma prasības nolūks ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, vienlaikus nodrošinot augstu patērētāju aizsardzības līmeni. Tā ir pati svarīgākā RVDR prasība.

Saskaņā ar RVDR, “**drošs**” galvenokārt nozīmē, ka tikai ražojumi, kuri rada minimālus riskus, kas atbilst augstam patērētāju veselības un drošības aizsardzības līmenim var tikt laisti tirgū.

Precīzāk, “**drošs ražojums**” ir jebkurš ražojums, kas parastos vai saprātīgi paredzamos lietošanas apstākļos, arī faktiskajā lietošanas laikā, nerada nekādu risku vai rada tikai minimālus riskus, kuri ir saderīgi ar ražojuma lietošanu un kurus uzskata par pieņemamiem un tādiem, kas atbilst augstam patērētāju veselības un drošības aizsardzības līmenim.

Piemērs: Ar rokām darināta svece, kura degšanas laikā nerada kaitīgus izgarojumus un viegli neapgāžas tiek uzskatīta par drošu preci.

2. Kas ir riska novērtējuma pieeja?

RVDR paredz **proaktīvu pieeju ražojumu drošumam un risku pārvaldībai** attiecībā uz patērētājiem paredzētiem ražojumiem ES tirgū. Tas ir pretstatā tikai reaģējošai pieejai, jo tajā tiek uzsvērts, cik svarīgi ir veikt pasākumus, pirms kaitējums ir nodarīts vai izplatījies plašā mērogā.

3. Kā izsekojamība un pārredzamība veicina atbilstību?

III. Galvenie RVDR principi

1. Kas ir vispārējā drošuma prasība?

Lai panāktu drošumu, informācijai par ražojumu un vieglai pieejai šai informācijai ir būtiska nozīme. Saskaņā ar RVDR, **pārredzamība** nozīmē padarīt būtisku informāciju par ražojuma drošumu skaidru, pieejamu un saprotamu gan patērētājiem, gan uzraudzības iestādēm.

Izsekojamība nodrošina, ka ražojumi var tikt izsekoti visā piegāde ķēdē, veicinot bīstamu preču identificēšanu un nodrošinot ātrus korektīvus pasākumus, piemēram, atsaukšanu.

Moduļa XI nodaļa satur īsu pārskatu par to, ko tas nozīmē priekš MVU.

IV. Ražojumu drošuma prasības

1. Kā jāveic riska novērtēšana?

Ražojuma riska novērtēšanai izmanto vairākus kritērijus, pamatojoties uz kuriem nosaka vai ražojums var radīt draudus:

- **Ražojuma raksturlielumi:** tie ietver ražojuma sastāvu, iepakojumu, montāžas instrukcijas un attiecīgā gadījumā uzstādīšanas, izmantošanas un apkopes instrukcijas un paredzamo kalpošanas laiku. **Piemēri:** materiāls, iepakojuma izmēri, vai tas uzsilīs, kustās vai savienojas ar internetu un t.t..
- **Ietekme uz citiem ražojumiem:** ja ir pamatoti paredzams, ka ražojumu izmantos kopā ar citiem ražojumiem, tad jāņem vērā, kā šo ražojumu starpsavienojums darbosies.
- **Ražojuma noformējums:** tas ietver marķējumu, jebkādas brīdinājumus un instrukcijas attiecībā uz tā drošu lietošanu un iznīcināšanu, un jebkādas citas norādes vai informāciju par ražojumu.
- **Lietotāju kategorijas:** īpaša uzmanība jāpievērš neaizsargātu lietotāju kategorijām, piemēram, bērniem vai vecāka gadagājuma cilvēkiem. Vairāk informācijas ir IV 2. apakšnodaļa.
- **Kiberdrošības elementi:** ja tas vajadzīgs ražojuma veida dēļ, tad jāintegrē atbilstīgi kiberdrošības elementi, kas nepieciešami, lai aizsargātu ražojumu

pret ārēju iedarbību, arī pret ļaunprātīgu trešo personu iedarbību, ja šāda iedarbība varētu ietekmēt ražojuma drošumu.

Ja runa ir par digitāliem ražojumiem, jūs varat uzdot sev vienkāršu jautājumu: Vai mans ražojums ir aizsargāts pret hakeru uzbrukumiem vai bīstamiem iejaukšanās mēģinājumiem?

- **Ražojuma mainīgās, mācīšanās un prognozēšanas funkcijas:** Tās ir funkcijas, kurās ražojuma darbība mainās atkarībā no tā, kā to lieto, piemēram, viedā apgaismojuma sistēma, kas laika gaitā automātiski pielāgojas. Šīs funkcijas jāņem vērā, ja tas vajadzīgs ražojuma veida dēļ.
- **Ražojumam jāpievieno skaidras, viegli saprotamas instrukcijas un drošības informācija** tās dalībvalsts valodā, kurā ražojums darīts pieejams.

Šī prasība nav piemērojama, ja ražojumu var droši izmantot bez šādām instrukcijām un drošības informācijas.

Padomājiet par to kas izmantos jūsu ražojumu, kā viņi to izmantos, un vai normālajos, paredzamajos lietošanas apstākļos tas var nodarīt kaitējumu. Saglabāiet pierādījumus tam, ka pirms ražojuma pārdošanas jūs šos faktorus apsvērāt.

Piemēram, ja jūs pārdodat viedpulksteni, kuram vajadzīgi regulārie atjauninājumi, apsveriet kiberdrošību. Tāpat, ja pārdodat sveci trauklā stikla traukā, pārbaudiet tā karstumizturību un marķējiet to atbilstoši.

2. Kā ņemt vērā neaizsargāto patērētāju intereses?

Kad runa ir par ražojumu drošumu, uzņēmējiem (īpaši ražotājiem) ir jāpadomā par neaizsargātām grupām, piemēram, bērniem, vecāka gadagājuma cilvēkiem un personām ar invaliditāti, kā arī jāņem vērā dažādi aspekti. Ražojumiem, kuri paredzēti šīm mērķa grupām jābūt īpaši drošiem un, tādēļ prasa sevišķu uzmanību.

Attiecībā uz neaizsargātiem patērētājiem nepieciešams sekojošais.

Drošuma izvērtēšanas apsvērumi:

- Novērtējot ražojuma drošumu, uzņēmējiem īpaši jāapsver to **patērētāju kategorijas, kuras tiek pakļautas lielākam riskam, piemēram, bērni, vecāka gadagājuma cilvēki un personas ar invaliditāti.**
- Jāizvērtē dzimumu atšķirību ietekme uz veselību un drošību, lietojot attiecīgu ražojumu.
- Visu ražojumu drošuma novērtējumos jāņem vērā to **pieejamība personām ar invaliditāti.**
- Tas ietver apsvērumus saistībā ar ražojuma dizainu, tehniskām īpašībām, sastāvu, iepakojumu, instrukcijām, kā arī mijiedarbību ar citiem ražojumiem, noformējumu, marķējumu, brīdinājumiem un instrukcijām attiecībā uz tā drošu lietošanu un iznīcināšanu.

Skaidra un pieejama informācija:

- Ražotājiem jānodrošina, ka to ražojumam ir pievienotas **skaidras instrukcijas un drošības informācija** patērētājiem viegli saprotamā valodā, kā noteikusi dalībvalsts, kurā ražojums ir darīts pieejams tirgū. Šī prasība neattiecas uz gadījumiem, kad ražojumu var droši un ražotāja paredzētajā veidā lietot bez šādām instrukcijām un drošības informācijas.
- Attiecībā uz piedāvājumiem tiešsaistē uzņēmējiem ir pienākums sniegt informāciju **skaidri un redzami**, tajā skaitā par ražotāju, ražojumu identifikāciju un **jebkāds brīdinājums vai drošības informācija**, kam parasti jābūt uz ražojuma. Šai informācijai jābūt pieejamai patērētājiem viegli saprotamā valodā.
- Atsaukšanas paziņojumiem un drošuma brīdinājumiem, kurus izplata ar dažādu kanālu palīdzību, jābūt pieejamiem arī personām ar invaliditāti.

3. Kā ir ar jauniem riskiem, piemēram, MI un kiberdrošība?

Daudziem MVU ir rūpīgi jāapsver arī jauni riski, piemēram, kiberdrošība un mākslīgais intelekts (MI).

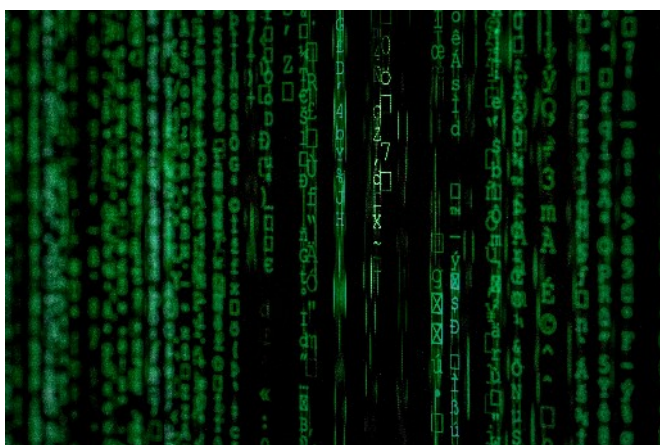
Ja Jūs pārdodat digitāli savienotas ierīces, tad pārliecinieties, ka tie nerada risku ne pārdošanas brīdī, ne caur atjauninājumiem visā to kalpošanas laikā.

Nozīme ir šādiem aspektiem:

- Iekšējā riska analīze un tehniskā dokumentācija, kā norādīts iepriekš.
- **Paplašināti drošuma novērtēšanas kritēriji:** RVDR paplašina un padara stingrākus ražojumu drošuma kritērijus. Konkrēti, ir jāņem vērā šādi faktori.
- **Adekvātas kiberdrošības īpašības:** jāpārlicinās, ka ražojumam ir nepieciešamas kiberdrošības funkcijas, lai aizsargātu to pret ārēju iedarbību, arī pret ļaunprātīgu trešo personu iedarbību, ja šāda iedarbība varētu ietekmēt ražojuma drošumu.
- **Mainīgās, mācīšanās un prognozēšanas funkcijas:** Ja tas izriet no ražojuma rakstura, tad mainīgās, mācīšanās un prognozēšanas funkcijas jāietver drošuma novērtējumā. Tas arī ietver mijiedarbību ar citiem ražojumiem, ja ir pamatoti paredzams, ka tos izmantos kopā.
- **Digitālie elementi un programmatūras atjauninājumi:** Regula risina problēmas saistītas ar arvien pieaugošu ražojumu digitalizāciju. Ja ražojums tiek būtiski pārveidots, veicot programmatūras atjauninājumus, tad tam var būt nepieciešams jauns riska novērtējums. Dalībvalstu iestādes var iejaukties, ja ražojumi rada jaunus riskus digitālo elementu dēļ.

Tādējādi, RVDR nodrošina, ka tiesību akti risina izaicinājumus, kurus rada digitāli produkti un jaunas tehnolo-

ģijas, panākot visaptverošu aizsardzības līmeni visiem ES patērētājiem.

4. Vai pieņēmums par drošumu nodrošina atbilstību?

Pieņēmums par drošumu (drošuma prezumpcija) atbalsta vispārēja drošuma prasību. Tiek prezumēts, ka ražojums atbilst drošuma prasībām, ja tas atbilst attiecīgajiem Eiropas ražojumu drošuma standartiem uz kuriem atsaucas ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī prezumpcija attiecas tikai uz riskiem uz kuriem attiecas šie standarti. Attiecībā uz pārējiem riskiem jāveic pilns risku novērtējums.

Spēkā esošus Eiropas standartus un detalizētu informāciju var uzzināt Eiropas standartizācijas komitejās - [CEN](#) un [CENELEC](#) - vai arī dalībvalstu standartizācijas iestādēs. Turklāt, Eiropas Komisija regulāri publicē sarakstu ar atsaucēm uz standartiem, kuri tika publicēti Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša [mājaslapā](#).

Tomēr ražotājiem joprojām jānodrošina, ka to izstrādājumi tiek projektēti un ražoti atbilstoši vispārīgajām drošuma prasībām. Tas ir tādēļ, ka **drošuma prezumpcija attiecas tikai uz riskiem un aspektiem uz kuriem attiecas konkrētie standarti**. RVDR darbojas, kā drošības tīkls visam pārējam. Sagatavojot tehnisku doku-

mentāciju, ražotājiem jāiekļauj visu to Eiropas standartu saraksts uz kuriem tie ir balstījušies, lai piemērotu atbilstības prezumpciju. Svarīgi atzīmēt, ka atbilstības prezumpcija nav absolūta; apstākļi, ka tiek prezumēta ražojuma atbilstība neliedz tirgus uzraudzības iestādēm izmantot atbilstošus līdzekļus, ja viņiem ir pierādījumi, ka ražojums ir bīstams. Praksē standartu ievērošana atvieglo atbilstības vispārējām drošības prasībām pierādīšanu, taču neatbrīvo no atbildības laist tirgū tikai drošus produktus.

5. Vai tas pats attiecas arī uz saskaņošanas tiesību aktiem?

Šajā kontekstā “saskaņošana” nozīmē ES tiesību aktus, kuri nosaka vienotus noteikumus par produktu laišanu tirgū. Šie tiesību akti ir uzskaitīti [regulā \(ES\) 2019/1020](#) 1. pielikumā, kā arī citā likumdošanā uz kuru attiecas šī regula.

RVDR primāri attiecas uz “nesaskaņotiem ražojumiem”, kas ir patērētāju ražojumi, kuriem nav speciālu ES saskaņošanas tiesību aktu (piemēram, mašīnas). Tomēr daži no jauniem RVDR noteikumiem attiecas uz saskaņotajiem ražojumiem vai tiek piemēroti papildus, lai aptvertu aspektus un riskus, kas vēl nav regulēti ar konkrētām saskaņošanas direktīvām vai regulām. Vispārējs princips ir, ka ES tiesību akti attiecībā uz saskaņotiem ražojumiem (piemēram, Zemsprieguma direktīva, Radioiekārtu direktīva, vai Mašīnu direktīva) paliek spēkā.

Šajā kontekstā, RVDR darbojas, kā “drošības tīkls”, kurš sāk darboties, kad speciālie ES saskaņotie tiesību akti vai nu neeksistē vai nu neregulē noteiktus riskus vai risku kategorijas.

Robu aizpildīšanas princips: RVDR aizpilda saskaņošanas tiesību aktu robus, gadījumos, kad trūkst speciālas prasības, piemēram, attiecībā uz noteiktiem ražotāja, importētāja vai izplatītāja pienākumiem sakarā ar materiālu drošumu. Piemēram, ja Mašīnu direktīvā

trūkst konkrētu importētāja pienākumu, tad RVDR aizpilda šos robus.

6. Riska novērtēšana soli pa solim

Šo riska novērtējumu veic, pamatojoties uz [pamats-tādēm par RVDR piemērošanu](#) un neizsmelošu sa-rakstu ar aspektiem, kurus ņemt vērā novērtējot ražoju-ma risku:

- Kādi ir ražojuma raksturlielumi? Piemēram, dizains, tehniskās īpašības, sastāvs, iepakojums un instruk-cijas.
- Ja paredzams, ka ražojums tiks izmantots ar citiem ražojumiem, tad jāveic ietekmes uz citiem ražoju-miem un otrādi analīze.

Piemērs: Viedais mājas termostats, kuru vada ar viedtālruna lietotnes palīdzību. Jums jāizanalizē termos-tata ietekme uz lietotni un lietotnes ietekme uz termosta-tu. Jāņem vērā abu ražojumu drošuma īpašības.

- Apsvērumi saistībā ar ražojuma noformējumu un kādu drošības informāciju, marķējumu, brīdināju-mus un instrukcijas attiecībā uz tā drošu lietošanu un iznīcināšanu ir nepieciešams pievienot ražoju-mam vai tā iepakojumam.

Piemērs: Paziņojums uz preces, kurā ir teikts, ka tā nav paredzēta bērniem, kas ir jaunāki par 3 gadiem norīša-nas riska dēļ.

- Apsvērumi saistībā ar patērētāju kategorijām, kas var izmantot ražojumu un potenciālie riski, kurus ražojums var radīt dažādām grupām. Īpaša uzmanība jāpievērš neaizsargātiem patērētājiem (sk. IV 2. nodaļu).
- Apsvērumi saistībā ar ražojuma izskatu, īpaši ja to var sajaukt ar citu ražojumu. Piedevām jāapsver vai ražojums, lai gan tas nav izstrādāts vai nav pare-

dzēts lietošanai bērniem, varētu piesaistīt viņu uzmanību un viņi var sākt to lietot.

Piemērs: Ziepes šokolādes tāfelītes formā, kuras var maldināt neaizsargātu patērētāju, liekot viņam domāt, ka tās ir ēdamas un nokost gabaliņu. Vai arī gaisa atsvaidzinātājs ar apgaismojumu, kurš nav paredzēts bērnu lietošanai, bet tā mirgojošas gaismas un patīkama smarža var viņus pievilināt.

- Atkarībā no ražojuma veida jāapsver arī atbilstīgi kibernetikas elementi, kā paskaidrots IV 3. noda-lā.
- Pārbaudiet, vai uz visiem ar ražojumu saistītajiem riskiem attiecas atbilstības prezumpcija (sk. IV 4. nodaļu). Ja nē, tad jāņem vērā citi attiecināmi star-ptautiskie, Eiropas vai dalībvalstu standarti; Eiropas Komisijas rekomendācijas; jaunākie sasniegu-mi un tehnoloģijas; labas prakses kodeksus attiecī-bā uz ražojumu drošumu; un Eiropas Komisijas izstrādātas drošuma prasības. Jāapsver arī pama-totas patērētāju vēlmēs attiecībā uz drošumu.

V. Uzņēmēju pienākumi

1. Kādi ir ražotāju pienākumi?

Ražotājs ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ražo kādu ražojumu vai pasūtījusi šā ražojuma izveidi vai ražošanu un tirgo ražojumu ar minētās personas nosau-kumu, vārdu vai preču zīmi.

Piemērs: Maza mēbeļu darbnīca, kura ražo galdus un pārdod tos ar savu preču zīmi ir ražotājs.

Saskaņā ar RVDR ražotājiem ir šādi galvenie pienākumi:

- Vispārējā drošuma prasība (sk. III 1. nodaļu).
- Riska analīze un tehniskā dokumentācija (sk. IV nodaļu).
- **Iekšējās procedūras sērijveida ražojumu drošuma nodrošināšanai:** Ražotājiem jāievieš piemērotas iekšējās procedūras, lai nodrošinātu sērijveidā ražotu ražojumu pastāvīgu atbilstību vispārējā drošuma prasībām. Šo procedūru uzbūve ir atkarīga no individuāliem apstākļiem. Tās var balstīties uz organizācijas procedūrām, vadlīnijām, standartiem vai ad hoc administratora iecelšanu.
- **Ražotāju identificējošās informācijas norādīšana uz izstrādājuma.**
- **Skaidras instrukcijas un drošības informācijas (lietotāja informācija) sniegšana.**
- **Sūdzību pārvaldība:** Kā ražotājam jums ir pienākums izveidot sūdzību izskatīšanas mehānismu, izmantojot publiski pieejamus saziņas kanālus (piemēram, tālruni, epasta adresi vai īpašu sadaļu tīmekļa vietnē). Patērētājiem jābūt iespējai iesniegt sūdzības un ziņot par negadījumiem vai drošuma problēmām, izmantojot šos kanālus. Ražotājiem jāizmeklē iesniegtās sūdzības un jāuztur šo sūdzību, kā arī ražojumu atsaukšanas un visu to korektīvo pasākumu, kuri veikti ražojuma atbilstības nodrošināšanai, reģistru.

- **Pienākums ziņot par negadījumiem:** Sk. VIII 1 nodaļu.
- **Pasākumi attiecībā uz bīstamiem ražojumiem:** Sk. VIII nodaļu par atsaukšanas procedūrām.

2. Kādi ir pilnvaroto pārstāvju pienākumi?

Pilnvarotais pārstāvis ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas iedibināta ES un saņēmusi rakstisku ražotāja pilnvaru rīkoties tā vārdā attiecībā uz konkrētiem uzdevumiem, ņemot vērā ražotāja pienākumus saskaņā ar šo regulu. Šī loma ir īpaši svarīga ražotājiem, kuri atrodas ārpus ES, jo tas nodrošina to, ka ES iekšienē ir nodibināta par drošumu atbildīga institūcija.

Piemērs: Zīmols, kas nav no ES, bet pārdod preces ES, var iecelt konsultāciju uzņēmumu Spānijā par savu pilnvaroto pārstāvi, lai tas kārto nepieciešamo dokumentāciju.

Galvenie pienākumi ir:

Izpildīt ražotāja pienākumus.

- sadarboties ar valsts kompetentām iestādēm.
Informēšanas pienākums: ja pilnvarotais pārstāvis uzskata vai tam ir iemesls uzskatīt, ka attiecīgais ražojums ir bīstams, viņam ir jāinformē ražotājs. Viņiem arī jāinformē kompetentās iestādes par visiem korektīviem pasākumiem, kas veikti, lai novērstu ražojumu radītos riskus, un šajā nolūkā jāsniedz paziņojums Safety Business Gateway, ja vien šādu informāciju jau nav sniedzis ražotājs vai cita persona pēc ražotāja norādījumiem.

3. Kādi ir importētāja pienākumi?

Importētājs ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas iedibināta ES un kas ES tirgū laiž kādas trešās valsts ražojumu.

Piemērs: Veikals Itālijā, kurš pasūta virtuves piederumu pa tiešo no Vjetnamas un pārdod tos vietējā tirgū, tiks uzskatīts par importētāju.

Kā importētājam Jums ir šādi pienākumi:

a. Pienākums veikt pārbaudi (pirms ražojuma laišanas tirgū):

- Importētājam jānodrošina, ka ražojums atbilst vispārējā drošuma prasībai.
- Importētājam proaktīvi jāpārlicinās, ka ražotājs ir izpildījis savus pienākumus saskaņā ar RVDR pirms ražojuma laišanas tirgū. Tas nozīmē, ka ir jāveic aktīva pārbaude, lai pārlicinātos, ka ražotājs ir veicis iekšējo riska analīzi un sagatavojis nepieciešamo tehnisko dokumentāciju.
- Kā importētājam jums parasti nav jāveic savi riska novērtējumi, taču jums ir jāpārlicinās, ka nepieciešama informācija ir pieejama no ražotāja.
- Pārbaudīt vai uz ražojuma ir norādīts tips, partijas vai sērijas numurs vai cits ražojuma identifikācijas elements.
- Jums arī jāpārlicinās, ka ražotāja vārds vai nosaukums, reģistrēts komercnosaukums vai reģistrēta preču zīme, pasta un elektroniska adrese ir norādīta uz ražojuma, tā iepakojuma vai ražojumam pievienotajā dokumentā un ka šī informācija nav aizklāta.

Aizliegums laist tirgū neatbilstības gadījumā:

- Ja ir iemesli uzskatīt, ka ražojums neatbilst vispārējā drošuma prasībai vai ir bīstams, tad to nedrīkst laist tirgū.

Šajos gadījumos importētājam nekavējoties jāinformē ražotājs un tirgus uzraudzības iestādes ar [Safety-Business-Gateway](#) palīdzību.

b. Pievienot informāciju par importētāju.

c. Instrukcijas un drošības informācija.

d. Uzglabāšanas un pārvadāšanas apstākļi:

- Importētāji nodrošina, ka uzglabāšanas vai pārvadāšanas apstākļi neapdraud ražojuma drošumu.

e. Tehniskās informācijas glabāšana:

- Importētājiem jāglabā tehniskās dokumentācijas kopija 10 gadus pēc ražojuma laišanas tirgū. Šī dokumentācija pēc pieprasījuma jānodrošina tirgus uzraudzības iestādēm.

f. Sadarbība un korektīvie pasākumi:

- Importētājiem jāsadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādēm un ražotājiem, lai nodrošinātu ražojuma drošumu.
- Ja importētājs noskaidro, ka ražojums ir bīstams viņam nekavējoties par to jāinformē ražotājs un jāveic nepieciešamie korektīvie pasākumi. Pilna informācija par šiem pasākumiem ir atrodama VIII nodaļā.

g. Komunikāciju kanāli un sūdzību pārvaldība:

- Importētājiem jāpārbauda vai ražotājs izveidoja publiski pieejamus saziņas kanālus (piemēram, tālruna numuru, elektronisku adresi, vai sadaļu mājaslapā), lai patērētāji varētu iesniegt sūdzības un ziņot par visiem negadījumiem vai drošuma problēmām, ar kurām viņi saskārušies saistībā ar ražojumu.

- Viņiem arī jāuztur iekšējais sūdzību, atsaukto ražojumu un korektīvo pasākumu reģistrs, informējot par rezultātiem ražotāju, izplatītāju un tiešsaistes tirdzniecības vietas.

h. Ziņošana par negadījumiem:

- Importētājiem un izplatītājiem ir pienākums ziņot ražotājam par nopietniem negadījumiem. Tas ļauj ražotājiem izpildīt viņu pienākumu ziņot par konstatētajiem negadījumiem. Vairāk informācijas var atrast VIII 1 nodaļā.

i. Tieša informācija patērētājiem (atsaukumi un drošības brīdinājumi):

- Sk. VIII nodaļu ar detalizētu atsaukšanas procedūru aprakstu.

4. Kādi ir izplatītāju pienākumi?

Izplatītājs ir jebkura tāda fiziska vai juridiska persona piegādes ķēdē, kas nav ražotājs vai importētājs un kas ražojumu dara pieejamu tirgū. Parasti izplatītāji iepērk ražojumus no ražotājiem vai importētājiem un tad pārdod to vairumā vai tieši patērētājiem.

Piemērs: Vietējais mazumtirgotājs, kurš iepērk rotaļlietas no ES nodibināta importētāja un pārdod tās savā veikalā ir izplatītājs.

Izplatītājiem ir šādi galvenie pienākumi:

- **Verificēšanas pienākums (pirms laišanas tirgū):**
Pirms ražojums tiek darīts pieejams tirgū, izplatītājs verificē, vai ražotājs un attiecīgā gadījumā importētājs ir ievērojis to pienākumus atbilstoši RVDR. Šī verifikācija ietver pārbaudi vai uz ražojuma ir norādīts:
 - o tipa, partijas vai sērijas numurs vai cits ražojuma identifikācijas elements,

- o ražotāja vārds vai nosaukums, reģistrēts komercnosaukums vai reģistrēta preču zīme, pasta un elektroniska adrese,
- o skaidras instrukcijas un drošības informācija patērētājiem viegli saprotamā valodā, kā noteikusi dalībvalsts, kurā ražojums ir darīts pieejams tirgū. Prasību nodrošināt instrukcijas var neievērot, ja ražojumu var droši lietot bez tām.
- o Tas ir galvenokārt formāls verificēšanas pienākums, kas nozīmē, ka izplatītājs pārbauda minētās informācijas esamību, nevis tās precizitāti pēc būtības.

- **Bīstamu ražojumu nelaišana tirgū:** Bīstams ražojums ir jebkurš ražojums, kas nav neatbilst drošuma prasībām, kuras norādītas IV nodaļā. Izplatītāji nedrīkst laist ražojumus tirgū, ja tiem ir iemesls uzskatīt, ka ražojums neatbilst vispārējai drošuma prasībai vai ir bīstams. Viņiem nekavējoties jāinformē ražotājs vai importētājs, kā arī attiecīgas tirgus uzraudzības iestādes ar Safety Business Gateway starpniecību.
- **Uzglabāšanas un pārvadāšanas apstākļi:** Izplatītāji atbild par to, ka šie apstākļi neapdraud ražojuma drošumu.
- **Iekšējie procesi ražojumu drošumam:** Izplatītājiem jānodrošina, ka ir ieviesti atbilstošie iekšējie procesi, kuri tiem ļauj nodrošināt drošumu visos savas darbības posmos.
- **Sadarbība un korektīvie pasākumi:** Izplatītājiem jāsadarbjas ar tirgus uzraudzības iestādēm un ražotājiem nolūkā nodrošināt ražojumu drošumu. Ja izplatītājs nosaka, ka ražojums ir bīstams, viņiem jāinformē ražotājs vai importētājs un jānodrošina, ka ir veikti nepieciešamie korektīvie pasākumi. Šie pasākumi var ietvert ražojuma izņemšanu no tirdzniecības (gan tiešsaistes, gan bezsaistes) un vai tā atsaukša-

nu no tirgus. Viņiem arī par to jāpaziņo ar Safety Business Gateway starpniecību.

- **Komunikāciju kanāli un sūdzību pārvaldība:**
 - o Izplatītājiem jāpārbauda vai ražotājs izveidoja **publiski pieejamus saziņas kanālus** (piemēram, tālruņa numuru, elektronisku adresi vai sadaļu mājaslapā), lai patērētāji varētu iesniegt sūdzības un ziņot par visiem negadījumiem vai drošuma problēmām, ar kurām viņi saskārušies saistībā ar ražojumu.
 - o Ja ražotājs šādus kanālus nav izveidojis, tad **izplatītājam jāizveido tāds pašam.**
 - o Viņiem arī jāuztur **iekšējais sūdzību, atsaukto ražojumu un korektīvo pasākumu reģistrs**, informējot par rezultātiem ražotāju, citus izplatītājus un tiešsaistes tirdzniecības vietas.
 - o Izplatītājiem ir pienākums ziņot ražotājam par **negadījumiem saistībā ar ražojumu**, ļaujot viņiem izpildīt viņu pienākumu ziņot par nopietniem negadījumiem (kuri noveda pie nāves vai nopietnas nelabvēlīgas ietekmes uz veselību).
- **Tehniskās informācijas glabāšana:** Lai arī par šādas informācijas glabāšanu galvenokārt ir atbildīgi ražotāji, izplatītājiem jābūt spējīgiem uzrādīt visu nepieciešamo informāciju un dokumentāciju, lai pierādītu ražojuma atbilstību, gadījumā, ja to pieprasa tirgus uzraudzības iestādes.
- **Ražojumu atsaukumi un drošība brīdinājumi:** Sk. VIII nodaļu ar detalizētu atsaukšanas procedūru aprakstu.

Ja jūs pildāt vairākas lomas (piemēram, importētājs un izplatītājs), jums jāievēro prasības visām lomām.

VI. Izsekojamība un marķēšana

1. Kas ir unikālā ražojuma identifikācija?

Lai arī RVDR tieša veidā nedefinē jēdzienu “unikāla ražojuma identifikācija”, tā prasa konkrētās informācijas norādīšanu, lai būt iespējams **skaidri identificēt ražojumu**, īpaši e-komercijas un distances tirdzniecības kontekstā. Šīs prasības ir būtiskas, lai nodrošinātu patērētāju drošību un ražojumu izsekojamību digitālajos tirgos. Ar pilnu informāciju par izsekojamības prasībām var iepazīties XI nodaļā.

1. Ražojumu identifikācija uz fiziskiem ražojumiem

RVDR atbilstoša marķējuma veidnei jābūt skaidrai un pieejamai, tai jāsaturs šāda informācija:

- **Galvenes daļa:**
 - o Uzņēmuma logotips
 - o Ražojuma nosaukums
- **Identifikācijas daļa:**
 - o Tipa/partijas/sērijas numurs
 - o Informācija par ražotāju, ieskaitot atbildīgu personu ES, ja attiecināms
- **Drošības un brīdinājumu daļa:**
 - o Skaidri drošības brīdinājumi
 - o Lietotāju instrukcijas
- **Kontaktu daļa:**
Lūdzam skatīt nākamo punktu.

2. Papildu prasības pārdošanai tiešsaistē

Ražojumiem, kurus tirgo tiešsaistē, jānorāda iepriekš minētā ražojumu identifikācijas informācija. Papildus tai, jānorāda arī:

- Ražojuma fotogrāfija
- Visi nepieciešamie brīdinājumi vai drošības informācija, kam jābūt uz ražojuma, tā iepakojuma vai iekļautai pavaddokumentā.

Lūdzam ņemt vērā: Lai izpildītu šo pienākumu, nepietiek ar to vien, ka tiek parādīti iepakojuma attēli. Informācijai internetā un ražojumam pievienotajām drukātajām instrukcijām jābūt saskaņotām. Ja internetā tiek nodrošināta tikai īsa lietošanas pamācība (*Quick Start Guide*), kurā nav iekļauta visa ar drošību saistītā informācija, tas ir GPSR pārkāpums.

2. Uzņēmēju kontaktinformācija

RVDR satur skaidrus norādījumus par to, kā uzņēmējiem jānorāda to **kontaktinformācija**, lai nodrošinātu **izsekojamību, pārredzamību un patērētāju drošību**.

1. Ražotājiem un importētājiem (fizisks marķējums)

Šāda informācija jānorāda uz **paša ražojuma**, vai, ja tas nav iespējams, uz tā **iepakojuma vai tam pievienotajā dokumentā**:

- vārdu vai nosaukumu, savu reģistrēto komercnosaukumu vai reģistrēto preču zīmi,
- pilnu **pasta adresi** (faktisku),
- elektronisko adresi** (var būt epasts vai kontaktforma mājaslapā),
- ja tā atšķiras, tad **vienotā kontaktpunkta adrese**,
- ja ražotājs **neatrodas ES**, tad jāiekļauj arī atbildīgas personas ES kontaktinformācija.

2. Tirdzniecība tiešsaistē

Visiem **piedāvājumiem tiešsaistē** (gan jaunām, gan lietotām precēm), **skaidri jānorāda** šāda informācija:

- Pilna ražotāja kontaktinformācija, kā norādīt iepriekš.
- Vienotais kontaktpunkts ar kuru patērētāji var sazināties ar tiešsaistes tirdzniecības vietas nodrošinātāju pa tiešo sakarā ar ražojumu drošuma problēmām.

3. Kādas ir prasības dokumentācijas glabāšanai?

RVDR ievieš īpašas prasības dokumentācijas glabāšanai, lai stiprinātu ražojumu drošumu digitālajā laikmetā. Šīs īpašas prasības ir:

• Tehniskā dokumentācija

Kas: Pirms ražojumu laišanas tirgū ražotāji veic iekšējo riska analīzi un izstrādā tehnisko dokumentāciju. Šai dokumentācija jāietver vismaz vispārīgs apraksts par ražojumu un tā būtiskākajiem raksturlielumiem, kas ir svarīgi ražojuma drošuma novērtēšanai. Tai jāaptver arī ar ražojumu saistīto iespējamo risku un šādu risku novēršanai vai mazināšanai pieņemto risinājumu analīzi, arī visu to ziņojumu secinājumus, kuri attiecas uz testiem, ko veicis ražotājs vai cita persona viņa vārdā.

Kurš: Ražotāji ir atbildīgi par minētās tehniskās dokumentācijas atjaunināšanu un tās pieejamību tirgus uzraudzības iestādēm pēc pieprasījuma. Importētājiem arī ir jāglabā ražotāja sagatavotās tehniskās dokumentācijas kopija un pēc pieprasījuma jādara tā pieejama tirgus uzraudzības iestādēm.

Cik ilgi: Gan ražotājiem, gan importētājiem tehniskā dokumentācija jāglabā 10 gadus pēc ražojuma laišanas tirgū.

- **Sūdzību reģistrs un personas dati**

Kas: Ražotājiem jāizveido publiski pieejami saziņas kanāli, lai patērētāji varētu iesniegt sūdzības un ziņot par visiem negadījumiem vai drošuma problēmām, ar kurām viņi saskārušies saistībā ar ražojumu. Kad šādas sūdzības ir saņemtas, ražotājiem tās jāizmeklē un jāuztur šo sūdzību reģistrs. Reģistrā jāieraksta arī ražojumu atsaukšanas un visi tie korektīvie pasākumi, kuri veikti ražojuma atbilstības nodrošināšanai.

Kurš: Šis pienākums galvenokārt ir ražotājam. Importētājiem ir arī jāizveido līdzīgi kanāli un iekšējie reģistri, kā arī jāpaziņo rezultāti ražotājam.

Cik ilgi: Jebkādi šajā reģistrā uzglabātie personas dati drīkst tikt glabāti tikai tik ilgi, cik nepieciešams, lai izmeklētu sūdzību par iespējami bīstamu ražojumu, un nekādā gadījumā ne ilgāk kā piecus gadus pēc datu ievadīšanas.

- **Izsekojamības informācija (dati par piegādātājiem un klientiem)**

Kas: RVDR uzsver ražojumu izsekojamību visā piegādes ķēdē. Tas nozīmē datu vākšanu un uzglabāšanu, lai identificētu ražojumu, tā sastāvdaļas un uzņēmējus, kas iesaistīti tā piegādes ķēdē. Tas ietver datus par piegādātājiem un klientiem.

Kurš: Visi uzņēmēji ir vienlīdz atbildīgi par šo izsekojamības datu uzturēšanu.

Cik ilgi: Informācija par ražojuma izsekojamību, jo īpaši piegādātāju un klientu dati, glabājama sešus gadus.

VII. Tirgus uzraudzība un prasību ievērošana

1. Kāda ir dalībvalstu iestāžu loma?

Saskaņā ar RVDR, dalībvalstu iestādes, īpaši tirgus uzraudzības iestādes, spēlē būtisku lomu ražojumu drošuma nodrošināšanā. To plašais pienākumu loks ir vērsts uz patērētāju aizsardzības stiprināšanu aizvien digitālākā un globalizētākā tirgū.

Šeit ir to galveno pienākumu apraksts:

- **Tiesību īstenošana un tirgus uzraudzība**

Dalībvalstu iestādes galvenokārt atbild par ražojumu atbilstības un drošuma nodrošināšanu savā valstī. Cita starpā tas ietver informācijas vākšanu un ražojumu tehniskās dokumentācijas izpēti pēc pieprasījuma.

Pilnvarotajiem pārstāvjiem pēc pamatota pieprasījuma ir jāiesniedz tirgus uzraudzības iestādēm nepieciešamā informācija un dokumentācija par ražojumu drošumu. Importētājiem ir arī jāglabā ražotāja tehniskā dokumentācija 10 gadus un jānodrošina, ka tā pēc iestāžu pieprasījuma ir pieejama pārbaudei.

- **Safety Gate sistēmas darbība**

Dalībvalstu iestādes apmainās ar informāciju par bīstamiem ražojumiem, izmantojot Safety Gate sistēmu. Vairāk informācijas par Safety Gate sistēmu lūdzam skatīt nākamajā nodaļā.

- **Ziņojumu par negadījumiem saņemšana**

- o Dalībvalstu iestādes ir ražotāju **ziņojumu par negadījumiem** saņēmējas.
- o Šie ziņojumi ir obligāti gadījumos, kad negadījumi izraisa nāvi vai nopietnu nelabvēlīgu ietekmi cilvēku veselībai un drošībai. Šo ziņojumu mērķis ir sniegt vērtīgu informāciju tirgus uzraudzībai un palīdzēt identificēt potenciāli bīstamu ražojumu kategorijas.

- o Paredzams, ka tās reaģēs uz šiem ziņojumiem, kas varētu novest pie brīdinājumiem vai ražojumu atsaukšanas.
- **Informācija un dokumentācijas pārvaldība**
 - o Iestādes var **pieprasīt ražotājiem tehnisko dokumentāciju**, kuriem tā jāglabā 10 gadus pēc ražojuma laišanas tirgū.
 - o Arī pilnvarotajiem pārstāvjiem un importētājiem pēc pieprasījuma jāiesniedz tirgus uzraudzības iestādēm nepieciešamā informācija un dokumenti, lai pierādītu ražojuma drošumu.
 - o Tās arī nodrošina, ka skaidras instrukcijas un drošības informācija ir pieejamas patērētājiem viegli saprotamā valodā, kā noteikusi dalībvalsts, kurā ražojums ir darīts pieejams tirgū
- **Sodīšana par pārkāpumiem**
 - o Dalībvalstīm ir **pienākums paredzēt sankcijas** par RVDR pārkāpumiem.

2. Kas ir “Safety Gate”?

Safety Gate, iepriekš **RAPEX sistēma**, ir modernizēta un paplašināta ātrās brīdināšanas sistēma par bīstamiem ražojumiem ES iekšienē. Tā apkopo un izplata būtisku informāciju, ļaujot iestādēm ātri reaģēt uz draudiem un palīdzot uzņēmējiem pildīt savus pienākumus. Tā arī dod patērētājiem iespēju pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus par ražojumu drošumu.

Safety Gate veido **trīs galvenie elementi**:

- **Safety Gate ātrās brīdināšanas sistēma**: šī sistēma kalpo kā ātrās brīdināšanas mehānisms **informācijas apmaiņai par bīstamiem ražojumiem** un korektīviem pasākumiem, kurus veica uzņēmēji vai dalībvalstu iestādes.
- **Safety Gate portāls**: šis publiski pieejams interneta portāls nodrošina pilsoņiem **brīvu pieeju atlasītai informācijai** no ātrās brīdināšanas sistēmas. Patērētāji var izmantot **Consumer Safety Gateway**, lai informētu Eiropas Komisiju par ražojumiem, kuri var radīt risku veselībai un drošībai. Tas

palīdz patērētājiem atpazīt bīstamus produktus, kurus viņi, iespējams, ir iegādājušies, un izprast ar tiem saistītos atsaukumus vai drošības brīdinājumus.

- **Safety Business Gateway**: šis interneta portāls ir **speciāli izveidots uzņēmējiem** un tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātājiem. Viņiem ir obligāti jāizmanto šī sistēma, lai ziņotu par bīstamiem ražojumiem un ar ražojumiem saistītiem negadījumiem. Tad dalībvalstu iestādes var izmantot šo informāciju, lai izveidotu brīdinājumu Safety Gate ātrās brīdināšanas sistēmā, nolūkā dalīties ar šo informāciju ar citām dalībvalstīm un turpmāk novērst traumas, kuras izraisa ražojums. Šis informācijas kopsavilkums arī tiks publicēts Safety Gate portālā.

Galvenās Safety Gate funkcijas un iespējas ir:

- **Informācijas apmaiņa**: Atvieglo informācijas apmaiņu par bīstamajiem ražojumiem un korektīviem pasākumiem starp valstu tirgus uzraudzības iestādēm, Eiropas Komisiju un uzņēmējiem gadījumos, ja šie ražojumi tiek pārdoti arī citās valstīs.
- **Uzlabota tiesību īstenošana**: Safety Gate nodrošina dalībvalstu iestādes ar nepieciešamajiem instrumentiem, lai stiprinātu to tiesību īstenošanas pilnvaras, ļaujot tām izmeklēt bīstamus ražojumus, kas tiek pārdoti internetā, un uzraudzīt atbilstību.
- **Ziņošana par negadījumiem**: uzņēmējiem ir jāziņo dalībvalstu iestādēm par nopietniem negadījumiem (tiem, kas izraisa nāvi vai nopietnu nelabvēlīgu ietekmi uz veselību), izmantojot Safety Business Gateway. Lai gan ne katrs negadījums ir iemesls atsaukšanai, šie ziņojumi sniedz būtisku informāciju tirgus uzraudzībai un palīdz identificēt potenciāli bīstamu ražojumu kategorijas, kurām var būt nepieciešama atsaukšana.
- **Sabiedrības informēšana**: Skaidri un labi pamanāmi atsaukšanas paziņojumi vai drošības brīdinājumi tiek izplatīti, izmantojot dažādus kanālus, lai

nodrošinātu, ka patērētāji tiek informēti un var veikt nepieciešamos pasākumus.

- **Izsekojamība un sadarbība:** Tas veicina ražojumu izsekojamību un sekmē sadarbību starp uzņēmējiem, tiešsaistes tirdzniecības vietām un tirgus uzraudzības iestādēm.

3. Vai pastāv pienākums sadarbīties ar dalībvalstu iestādēm?

RVDR uzliek pienākumu dažādiem uzņēmējiem sniegt pieeju dokumentācijai par ražojumu atbilstību galvenokārt pēc tirgus uzraudzības iestāžu pieprasījuma.

Safety Gate sistēma veicina informācijas apmaiņu ar dažādu tās komponentu palīdzību, piemēram, Safety Business Gateway, un nodrošina, ka nepieciešama dokumentācija ir pieejama iestādēm uzraudzībai un tiesību īstenošanai visā ES tirgū.

VIII. Korektīvie pasākumi un ražojumu atsaukumi

1. Kad ražojuma atsaukšana ir nepieciešama?

Ražojuma atsaukšana ir **nepieciešama, kad ražojums rada risku drošumam vai ir uzskatāms par bīstamu**.

Ja ražojums, kas jau atrodas tirgū, tiek **atzīts par bīstamu**, ražotājiem nekavējoties jāinformē attiecīgās tirgus uzraudzības iestādes un, ja nepieciešams, jāveic korektīvi pasākumi.

Uzņēmēju loma:

Ražotāji ir galvenokārt atbildīgi par to, lai viņu ražojumi tiktu projektēti un ražoti saskaņā ar vispārējā drošuma prasību. Konstatējot, ka viņu ražojums ir bīstams, viņiem jāveic korektīvi pasākumi, tostarp ražojuma atsaukšana,

kā arī jāinformē patērētāji un attiecīgās tirgus uzraudzības iestādes.

Arī **importētājiem** jāinformē iestādes par bīstamiem ražojumiem un īstenotiem korektīviem pasākumiem.

Izplatītājiem jāinformē ražotājs vai importētājs, **kā arī attiecīgās** tirgus uzraudzības iestādes, ja viņiem iemesls uzskatīt, ka ražojums neatbilst prasībām vai ir bīstams. **Izņēmuma gadījumos**, ja ražotājs un importētājs neveic nepieciešamos korektīvos pasākumus, izplatītājam var tikt uzlikts pienākums veikt pasākumus, kas var ietvert atsaukšanu vai drošības brīdinājumu.

Ražojuma atsaukšana ir kā ugunsgrēka trauksme patēriņa precēm. Līdzīgi ka ugunsgrēka trauksme, kura skan, kad tiek konstatēts nopietns apdraudējums (ugunsgrēks), arī ražojuma atsaukšana tiek ierosināta, kad tiek identificēts bīstams ražojums, kas prasa tūlītēju un plaša mēroga rīcību, lai aizsargātu sabiedrību.

2. Kādas darbības jāveic, ja ražojums rada risku?

Nolūkā nodrošināt patērētāju drošību RVDR uzliek uzņēmējiem par pienākumu spert virkni soļu gadījumos, kad ražojums rada risku vai tiek uzskatīts par bīstamu.

Galvenie soļi, kuri jāspēr ir šādi:

- **Nekavējoties informēt atbildīgās iestādes un veikt korektīvus pasākumus:**
 - Ja ražojums, kurš ir jau izlaists tirgū, tika atzīts par bīstamu, uzņēmējiem nekavējoties jāinformē atbildīgās tirgus uzraudzības iestādes.
 - Tām ir arī jāinformē patērētāji par risku un par visiem korektīvajiem pasākumiem, kuri tiek veikti.
- **Ziņošana par negadījumiem (ražotājiem):** Sk. VII 2. nodaļu augstāk.

- **Safety Business Gateway** izmantošana: Sk. augstāk.
- **Importētāju un izplatītāju iesaistīšana:**
 - **Importētājiem** jāinformē iestādes par bīstamajiem ražojumiem un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem. Viņiem ir jāinformē arī ražotājs.
 - **Izplatītājiem** ir jāinformē ražotājs, importētājs un tirgus uzraudzības iestādes, ja tiem ir pamats uzskatīt, ka ražojums neatbilst prasībām vai ir bīstams.
 - **Izņēmuma gadījumos**, ja ražotājs un importētājs neveic nepieciešamos korektīvos pasākumus, izplatītājam var tikt uzlikts pienākums veikt pasākumus, kas var ietvert atsaukšanu vai drošības brīdinājumu.
- **Efektīva ražojumu atsaukšana un drošības brīdinājumi:**
 - Ražojuma atsaukšana ir nepieciešama, ja ražojums **rada risku ražojuma drošumam** vai tiek uzskatīts par bīstamu. Tas attiecas tikai uz pasākumiem, kas saistīti ar drošumu.
 - Uzņēmējiem un tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātājiem, ja iespējams, jānodrošina **tiešs kontakts ar patērētājiem**, izmantojot pieejamos klientu datus no lojalitātes programmām vai ražojumu reģistrācijas sistēmām. Tiem arī jāpiedāvā patērētājiem iespēja norādīt atsevišķu kontaktinformāciju, kas paredzēta vienīgi drošuma nolūkiem.
 - **Skaidrs un pamanāms atsaukšanas paziņojums vai drošības brīdinājums** jāizplata, izmantojot **citus piemērotus kanālus**, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku sasniedzamību, piemēram, uzņēmuma tīmekļa vietnes, sociālo tīklu kanālus, informatīvos biļetenus un tirdzniecības vietas. Var būt nepieciešami arī paziņojumi masu medijos.
- **Atsaukšanas paziņojumi** jāraksta valodā, kas ir viegli saprotama patērētājiem tajā dalībvalstī, kurā ražojums laists tirgū. Tajos arī jāizvairās no formulējumiem, kas var mazināt patērētāju priekšstatu par risku, piemēram, tādiem terminiem un frāzēm kā “brīvprātīgi”, “piesardzīgi”, vai norādēm, ka nav ziņots par negadījumiem.

Eiropas Komisija publicēja atsaukšanas paziņojuma veidni, kura ietverta Īstenošanas regulā (ES) 2024/1435. Šī veidne pievienota šim materiālam kā 1. pielikums. Lai arī šī ir veidne, nevis precīzs obligāts dokuments, uzņēmējiem jānodrošina, ka paziņojumā ir ietverta visa RVDR 36. panta 2. punktā minēta informācija, pat ja viņi šo veidni neizmanto.
- Uzņēmējiem jāpiedāvā patērētājiem **efektīvi, bezmaksas un savlaicīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi**, kuri var ietvert ražojuma remontu vai aizstāšanu ar drošu tāda paša veida ražojumu, kam ir vismaz tāda pati vērtība un kvalitāte, kā arī atbilstīga atsauktā ražojuma vērtības atmaksāšana. Uzņēmējiem jāpiedāvā patērētājiem izvēle starp vismaz diviem šiem līdzekļiem. Tikai viens tiesiskās aizsardzības līdzeklis var būt pietiekams, ja citi ir neiespējami, nesamērīgi vai neefektīvi.
- Atsaukšanas paziņojumā jāietver **bezmaksas tālruņa numurs vai interaktīvs tiešsaistes pakalpojums** (piemēram, sarunbots), kur patērētāji var saņemt vairāk informācijas.
- **Dokumentācija un reģistra uzturēšana:**
 - Ražotājiem ir jāveic **iekšējā riska analīze** un jā sagatavo **tehniskā dokumentācija** par saviem ražojumiem. Šī dokumentācija ir jāglabā **desmit gadus** pēc ražojuma laišanas tirgū, un pēc pieprasījuma tā jānodod attiecīgo tirgus uzraudzības iestāžu rīcībā.

- Importētājiem arī jāglabā tehniskās dokumentācijas kopija desmit gadus un jāizsniedz iestādēm pēc to pieprasījuma.
- Ražotājiem ir jāuztur **iekšējais reģistrs**, kurā tiek reģistrētas sūdzības, ražojumu atsaukšanas un korektīvie pasākumi.

Lūdzam skatīt 1. un 2. pielikumu, lai iepazītos ar atsaukšanas paziņojuma veidni un ražojumu atsaukšanas kontrolsarakstu.

Piemērs: Ražojuma atsaukšanas scenārijs

Ražojums: LED naktslampa bērniem

Ražotājs: Kinderlichter GmbH, Vācija

Identificētā problēma: LED naktslampu partija pārkarst pēc četrām stundām nepārtrauktas lietošanas, radot apdeguma un ugunsgrēka risku. Ir saņemtas trīs patērētāju sūdzības un ziņots par vienu gadījumu, kurā novērots dūmu radīts kaitējums.

Veiktie pasākumi:

Iekšējā riska novērtēšana: Apstiprina ugunsgrēka risku, lietojot visu nakti.

Tirdzniecības apturēšana: ražotājs ir apturējis visas piegādes un preču piedāvājumus internetā.

Paziņojums iestādēm: Iesniegts, izmantojot Safety Business Gateway un norādot ietekmētas partijas kodus un attēlus.

Atsaukšanas paziņojums: Publicēts tiešsaistē un izvietots veikalos.

Saziņa ar patērētājiem: Visiem tiešsaistes pircējiem tika nosūtītas epasta vēstules, izmantojot pārdošanas procesā uzkrātos klientu datus.

Atgriešana & Tiesiskais aizsardzības līdzeklis: Atgriešanas etiķete ir pieejama tiešsaistes portālā, un naudas atmaksa tiks veikta desmit darba dienu laikā.

Pārskats iestādēm: 82 % atsaukšanas gadījumu tika pabeigti 30 dienu laikā.

IX. Tiešsaistes tirdzniecības vietas nodrošinātājs

RVDR ievieš **īpašas un būtiskas jaunas prasības tiešsaistes tirdzniecības vietām**. Šīs jaunas prasības ir tieša reakcija uz būtiskām pārmaiņām sabiedrībā, piemēram, pieaugošo digitalizāciju un straujo tiešsaistes tirdzniecības uzplaukumu. RVDR noteikumi par tiešsaistes tirdzniecības vietām papildina esošos tiesību aktus, kuri regulē tiešsaistes un distances pārdošanu. Vairāk informācijas par šiem tiesību aktiem var atrast [iepriekšējos moduļos](#), īpaši 6. modulī, kurš aptver tiesības un pienākumus digitālajos tirgos.

Tiešsaistes tirdzniecības vietas nodrošinātājs ir definēts kā starpniecības pakalpojuma sniedzējs, kas izmanto tiešsaistes saskarni, kura ļauj patērētājiem noslēgt distances līgumus ar tirgotājiem par ražojumu pārdošanu. Tiešsaistes saskarne nozīmē mājaslapu, lietotni vai digitālu platformu, kuru izmanto ražojumu pārdošanai. Svarīgi atzīmēt, ka tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātāji **juridiski netiek uzskatīti par “uzņēmējiem”** RVDR izpratnē, neskatoties uz to, ka tie tiek bieži minēti tiem līdzās. Neraugoties uz to, uz viņiem attiecas savi īpaši pienākumi.

Šo īpašo noteikumu galvenie aspekti attiecībā uz tiešsaistes tirdzniecības platformām ir šādi:

- **Reģistrēšanās Safety Gate portālā:** viens no galvenajiem tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātāju pienākumiem ir **reģistrēties Safety Gate portālā**.
- **Ražojumu drošuma nodrošināšana un informēšana:** Tiešsaistes tirdzniecības vietām ir svarīga loma patērētāju aizsardzībā pret bīstamiem ražojumiem, kas tiek pārdotas, izmantojot to platformas. Tāpēc tām jāievieš iekšējie procesi, lai nodrošinātu atbilstību tiesību aktu prasībām un ātru reaģēšanu.

- o Viņiem jānodrošina, ka ražojumi, kurus piedāvā to platformās **atbilst drošuma prasībām**.
- o Viņiem jānodrošina tiešsaistes saskarne tā, lai tirgotāji varētu **attēlot skaidru un redzamu drošības informāciju**, kā tas paredzēts RVDR. Viņiem arī **jālīdz bīstamu ražojumu piedāvāšana** par kuriem ir publicēts Safety Gate brīdinājums.
- **Vienotais kontaktpunkts patērētājiem:** tas ļauj patērētājiem viegli un ātri sazināties saistībā ar ražojumu drošuma jautājumiem.
- **Tieša saziņa ar patērētājiem atsaukšanas laikā:** Tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātājiem **tieši jāinformē visi skartie patērētāji**, kuri, izmantojot to platformu, **iegādājušies attiecīgo drošuma dēļ atsaukto ražojumu**. Tas nozīmē pieejamo klientu datu izmantošanu, piemēram, datu no lojalitātes programmām vai ražojumu reģistrācijas sistēmām izmantošanu, lai veidotu tiešu kontaktu.
- **Atsaukšanas paziņojumu izplatīšana:** kad tiešs kontakts ir neefektīvs, tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātājiem un uzņēmējiem **jāizplata skaidrs un redzams atsaukšanas paziņojums vai drošuma brīdinājums ar citu piemērotu kanālu starpniecību**, nodrošinot pēc iespējas plašāku tvērumu.
- **Sadarbība ar tirgus uzraudzības iestādēm:** tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātājiem **jāsadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādēm** nolūkā risināt problēmas ar ražojumu drošumu un izņemt bīstamus ražojumus no to platformām. Viņiem arī jāsniedz informācija, kas var palīdzēt identificēt bīstamus ražojumus. Turklāt viņiem jāievieš vienots kontaktpunkts tiešai saziņai ar iestādēm. Šī informācija jāsniedz Safety Gate portālā.
- **Jaukti biznesa modeļi:** Uzņēmējiem, kas darbojas gan kā tiešsaistes pārdevēji (piemēram, izmantojot savu interneta veikalu), gan kā

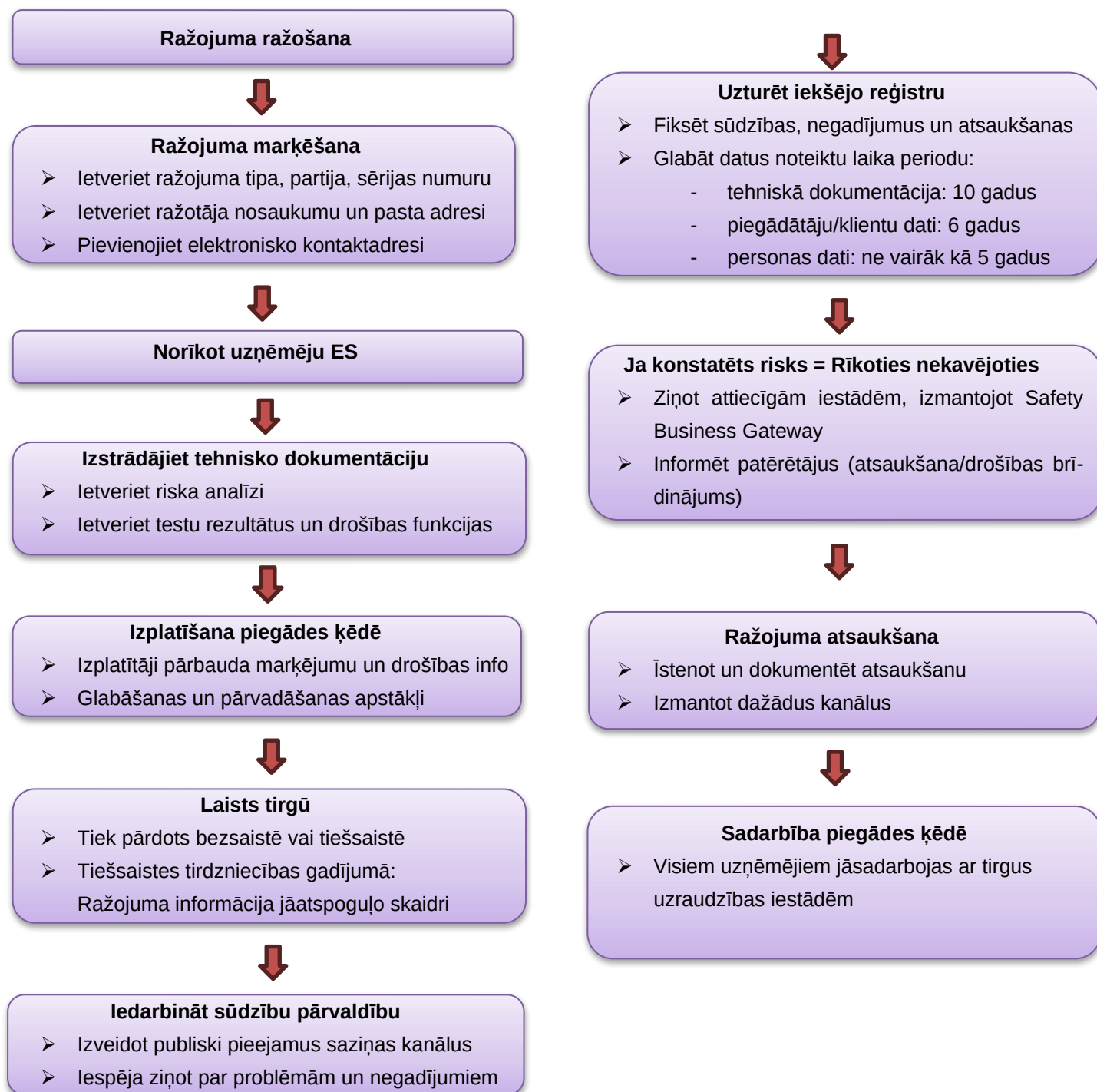
tiešsaistes tirdzniecības vietu nodrošinātāji, ir **jāievēro noteikumi abās šajās lomās**. Viņiem ir jāpilda tiešsaistes pārdevēja pienākumi attiecībā uz ražojumiem, kurus tie pārdod tieši, un vienlaikus jāievēro tiešsaistes tirdzniecības vietas nodrošinātāja pienākumi saistībā ar savas platformas darbību.

X. Atbalsts un resursi

Regulā norādīts, ka mikro, maziem un vidējiem uzņēmējiem jābūt spējīgiem izpildīt savus pienākumus. Lai to panāktu Eiropas Komisija pilnvarota pieņemt praktiskas pamatnostādnes un veikt pielāgotus pasākumus, ieskaitot tiešos MVU un ekspertu saziņas kanālus, ņemot vērā vajadzību vienkāršot un mazināt administratīvo slogu. Šī publikācija vēl nav iznākusi, bet jūs varat apmeklēt mājaslapu www.consumerlawready.eu, lai sekotu jaunumiem.

Dažādi citi resursi un organizācijas var sniegt atbalstu vai informāciju, jo īpaši uzņēmējiem, kas risina ražojumu drošuma un atbilstības jautājumus ES.

XI. Īss pārskats par izsekojamības prasībām

XII. Praktiskais piemērs: Ražojuma drošums praksē

Uzņēmuma profils

Uzņēmums: KitchenSlice Haushaltswaren OG

Vieta: Vīne, Austrija

Uzņēmuma tips: MVU – privātzīmola preču importētājs un izplatītājs

Ražojums: Mandolīnas dārzeņu griezējs no plastmasas un nerūsējoša tērauda.

Ražotājs: OEM ražošana Vjetnamā.

Pārdošanas kanāli: Paša interneta veikals, Amazon un vietējie virtuves piederumu mazumtirgotāji.

1. Pirms laišanas tirgū

Ražojuma drošuma novērtējums

KitchenPro veic strukturētu riska novērtējumu, kas vērsts uz:

- risku gūt **grieztas brūces**, mainot asmeņus,
- **slīdēšanas risku** nestabilas pamatnes dēļ,
- nepareizu lietošanu bērnu vai nepieskatītu lietotāju gadījumā.

Tehniskā dokumentācija ietver:

- materiāla aprakstu un sastāvu,
- ziņojumus par laboratorijas testiem,
- atbilstības deklarāciju ar piemērojamiem standartiem,
- pamatojumu vecuma ierobežojumam un bīstamības marķējumu.

2. Marķējums un izsekojamība

Ražojuma identifikācija

- Uz ražojuma un iepakojuma:

- o Modelis: *Mandoline MP-Classi*.
- o Partijas Nr.: 2024-VN-KP08.
- o Brīdinājuma uzraksts: *“Nav piemērots bērniem – asi asmeņi”*.
- o CE marķējums (ja piemērojams tikai iepakojumam).

Atbildīgā persona ES

KitchenSlice darbojas kā **atbildīgā persona** saskaņā ar RVDR:

- Pilns uzņēmēja nosaukums un pasta adrese
- Elektroniska adrese: sicherheit@kitchenslice.at

Digitāls marķējums

- QR kods uz iepakojuma ved uz:
 - o drošības instrukcijām vairākās valodās,
 - o video pamācību par asmeņu nomaiņu,
 - o klientu apkalpošanas un preču atgriešanas portālu.

Iekšējā izsekojamības sistēma

KitchenSlice uztur:

- partiju un ražojumu izsekošanu,
- piegādātāju datus un kontaktinformāciju,
- sūdzību un atgriešanu reģistru,
- riska un atsaukšanas dokumentācijas arhīvu (10 gadu periods).

3. Tirdzniecība tiešsaistē un atbilstība 19. pantam

Pirms pirkuma

Ražojuma lapas (interneta veikals un Amazon piedāvājumi) ietver:

- ražojuma attēlus, modeli un partijas ID,
- redzamus drošības brīdinājumus,

- pilnu ražotāja un atbildīgās personas ES kontaktinformāciju,
- digitālās rokasgrāmatas lejupielādes saiti.

4. Negadījums un atsaukšana

Identificētā problēma:

Vairāki patērētāji ziņoja par grieztām traumām, mainot asmeņus, neskatoties uz asmens aizsargu. Vienā gadījumā bija nepieciešama ambulatorā medicīniskā aprūpe Francijā.

Riska novērtējums

Risks tiek klasificēts kā vidējs, ņemot vērā iespējamību gūt nopietnus ievainojumus, ja izstrādājumu lieto nepareizi, kā arī neskaidras lietošanas instrukcijas.

Atsaukšanas pasākumi:

1. **Pārdošanas apturēšana** visās platformās un pie visiem mazumtirgotājiem.
2. **Paziņojums Safety Business Gateway**, kas adresēts atbildīgām iestādēm Vācijā, Francijā un Austrijā.
3. **Standartizēts atsaukšanas paziņojums:**

▣ Preces atsaukšana: "Mandoline MP-Classic"

Partijas Nr. 2024-VN-KP08.

Risks: Asmens var radīt risku maiņas laikā.

Pārtrauciet preces izmantošanu nekavējoties!

Atgrieziet to, lai saņemtu bezmaksas rezerves daļu vai pilnu naudas atmaksu.

Lai saņemtu vairāk informācijas, apmeklējiet

www.kitchenslice.at/recall vai rakstiet uz

recall@kitchenslice.at.

4. Izmantotie saziņas kanāli:

- o Epasts visiem interneta veikala pircējiem.

- o Atsaukšanas paziņojums mājaslapā un Amazon.
- o Plakāti fiziskajos mazumtirdzniecības veikalos.
- o Paziņojums sociālajos medijos.

Piedāvātie tiesiskās aizsardzības līdzekļi:

- Klienti var izvēlēties:
 - o bezmaksas uzlabotu asmens aizsargu,
 - o pilnu naudas atmaksu.
- Atgriešanas dati, ko uzskaita pa partijām.

5. Turpmākā rīcība:

- Aktualizēta informācija tiek nosūtīta tirgus uzraudzības iestādēm katru nedēļu.
- Atgriešanas līmenis sasniedzis 78% sešu nedēļu laikā.
- Veiktie iekšējie uzlabojumi:
 - o labāka tehniskā instrukcija,
 - o ārējie lietojamības testi pirms ražojumu izlaišanas nākotnē,
 - o sūdzību pārvaldības sistēma digitalizēta.

Pielikumi

1. pielikums – Atsaukšanas paziņojuma veidne, kuru izstrādāja Eiropas Komisija

Komisijas ieviešanas regula (ES) 2024/1435

Company logo (optional)	Ražojumu atsaukšana drošuma dēļ	Datums
[Uzņēmuma nosaukums] atsauc [ražojums]		
<i>Ievietojiet ražojuma attēlu(-us) un attiecīgā gadījumā grafisku norādi, kur uz ražojuma meklēt ražojuma identifikācijas numurus.</i> <i>Atsaukšanas paziņojuma tiešsaistes versijā ir svarīgi, lai attēlā ietvertā būtiskā informācija, jo īpaši, ja tā nepieciešama atsauktā ražojuma identificēšanai, būtu pieejama arī mašīnlasāmā formātā.</i>		
Iekļaujiet skaidru atsauktā ražojuma aprakstu, ieskaitot ražojuma identifikācijas informāciju: — ražojuma nosaukums un zīmols — ražojuma identifikācijas numuri, piemēram, partijas un sērijas numurs, fakultatīvi – svītrkods un laikposms, kurā ražojums izgatavots –, un attiecīgā gadījumā grafiska norāde par to, kur tos atrast uz ražojuma, — informācija par to, kur un kad ražojums tika pārdots un kurš to pārdeva (ja tāda ir pieejama).		
Kāpēc šis ražojums ir bīstams?		
— Skaidri norādiet ražojuma bīstamību un tās iemeslus. — Neizmantojiet terminus vai formulējumus, kas var mazināt patērētāju riska uztveri, piemēram, “brīvprātīgi”, “piesardzības labad”, “pēc saviem ieskatiem”, “retās situācijās” vai “konkrētās situācijās”. — Nenorādiet, ka nav ziņots par negadījumiem.		
Ko darīt		
— Skaidri norādiet, kādi drošības pasākumi patērētājiem būtu jāveic. Šī norāde ietver instrukciju nekavējoties pārtraukt atsauktā ražojuma lietošanu, ja vien nav iespējama pagaidu droša lietošana, ievērojot konkrētus nosacījumus, kas, ja iespējams, būtu jānorāda patērētājam paredzētajā paziņojumā. — Skaidri paskaidrojiet darbību(-as), kas patērētājiem jāveic (piemēram, ražojums jānogādā pārdošanas vietā, jāpiesaka ražojuma savākšana mājās / ražojuma remonts, jāatjaunina programmatūra...). Ja remonts jāveic patērētājam pašam, lūdzu, iekļaujiet instrukciju atsevišķā dokumentā, kas pievienots šim atsaukšanas paziņojumam.		
Tiesiskās aizsardzības līdzekļi patērētājiem		
— Skaidri aprakstiet patērētājiem pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus saskaņā ar Regulas (ES) 2023/988 37. pantu (remonts, aizstāšana, atmaksa). — Norādiet jebkādu citu tiesiskās aizsardzības līdzekļu vai papildu stimulus, piemēram, atlaides vai vaučerus, ja tādi ir pieejami.		
Izplatiet informāciju par šo atsaukšanu, jo īpaši tad, ja zināt, ka atsauktais ražojums ir piedāvāts, aizdots vai pārdots kādam citam		

Company logo
(optional)

Ražojumu atsaukšana drošuma dēļ

Datums

Kontaktinformācija

- Norādiet interaktīva tiešsaistes pakalpojuma adresi (piemēram, tīmekļa vietni ar saziņas veidlapu vai e-pasta adresi) un/vai bezmaksas tālruņa numuru, kur patērētāji var iegūt vairāk informācijas attiecīgajā(-ās) Savienības oficiālajā(-ās) valodā(-ās).
- Norādiet uzņēmuma pasta adresi (fakultatīvi).

[Atvainošanās (fakultatīvi)]

[Saites uz sociālo mediju ierakstu/tīmekļa vietni, kas sniedz informāciju par atsaukšanu (fakultatīvi)]

[QR kods vai cits tehnisks risinājums, kas aizved uz atsaukšanas paziņojuma lapu / papildinformāciju (fakultatīvi)]

Izplatiet informāciju par šo atsaukšanu, jo īpaši tad, ja zināt, ka atsauktais ražojums ir piedāvāts, aizdots vai pārdots kādam citam”

Funded by
the European Union

consumerlawready.eu

2. pielikums – KontROLSARAKSTS RAŽOJUMA ATSAUKŠANAI

A. Iekšēja sagatavošanās

- Identificējiet risku: identificējiet ražojuma riskus, izmantojot sūdzības, negadījumu datus un iekšējo testēšanu.
- Veiciet riska novērtēšanu: novērtējiet riska raksturu un nopietnību.
- Pārtrauciet izplatīšanu: nekavējoties pārtrauciet ietekmēta ražojuma pārdošanu un piegādes.
- Informējiet uzņēmuma darbiniekus & uzņēmējus: paziņojiet attiecīgām uzņēmuma struktūrvienībām un citiem uzņēmējiem piegādes ķēdē (izplatītājiem, importētājiem, tiešsaistes tirdzniecības vietām).

B. Paziņošana iestādēm

- Paziņojiet iestādēm ar Safety Business Gateway portāla palīdzību (ES portāls uzņēmējiem).
- Iesniedziet nepieciešamo informāciju, tajā skaitā:
 - o ražojuma identifikāciju (tipa, partijas, sērijas numuru),
 - o riska aprakstu,
 - o ietekmēto vienību skaitu,
 - o valstis, kurās ražojums tika pārdots,
 - o veiktos korektīvos pasākumus,
 - o izsekojamības datus.

C. Saziņa ar patērētājiem

- Sagatavojiet standartizētu atsaukšanas paziņojumu, izmantojot 1. pielikumu.
- Izplatiet atsaukšanas paziņojumu:
 - o uzņēmuma mājaslapā,
 - o sociālajos medijos,
 - o ziņu lapās vai epastos zināmiem klientiem,
 - o fizisko veikalu norādēs (ja attiecināms),
 - o tiešsaistes tirdzniecības vietās (prasība atsaukšanas redzamībai).

D. Īstenotie pasākumi

- Organizējiet ražojuma atgriešanas vai remonta procesu:
 - o nodrošiniet bezmaksas nosūtīšanu vai savākšanu,
 - o piedāvājiet atgriešanas iespējas fiziskajā veikalā vai tiešsaistē.
- Piedāvājiet tiesiskās aizsardzības līdzekli:
 - o remontu,
 - o apmaiņu pret drošu preci,
 - o pilnu naudas atmaksu.
- Izsekojiet un reģistrējiet visas atgrieztas vienības.
- Uzturiet iekšējo sūdzību un atsaukšanu reģistru.

E. Turpmākā rīcība un noslēgums

- Ziņojiet par paveikto iestādēm:
 - o cik daudz ražojumu tika atgriezti vai remontēti.
- Pārskatiet riska kontroles pasākumus.
- Atjauniniet procedūras nākotnes negadījumiem.
- Glabājiet dokumentāciju vismaz 10 gadus.

3. pielikums – Marķējuma paraugs

Ziemassvētku svece

Ražojuma identifikācija: WH-C2412 Batch 2025-11 Lot No.:70176

Ražojuma identifikācija

Ražotājs

Nosaukums: Shanghai Candles Ltd.

Reģistrēta tirdzniecības zīme: Aromatic candles

Pasta adrese: 28 Aroma street, 201300 Shanghai

Elektroniskā adrese: support@aromaticcandles.com

Informācija par ražotāju

Importētājs un atbildīgā persona ES

Nosaukums: Christmas products SL

Pasta adrese: Calle de Navidad 24, 29001 Malaga

Elektroniskā adrese: imports@christmasproducts.es

Vienots kontaktpunkts: productsafety@christmasproducts.es

Atbildīgā persona

! Brīdinājums / Drošības informācija !

- Nekad neatstājiet degošu sveci bez uzraudzības
- Turēt tālāk no uzliesmojošiem materiāliem
- Sargājiet no bērniem
- Nededziniet sveci ilgāk par 4 stundām vienā reizē

Drošības brīdinājumi

Funded by
the European Union

consumerlawready.eu

Consumer Law Training for European SMEs